

Mennta- og menningarmálaráðuneytið

mrn@mrn.is

Sent á Samráðsgátt stjórnvalda

Reykjavík 17. desember 2020

Efni: Umsögn um reglugerð um vinnustaðanám

Félag framhaldsskólakennara og skólamálanefnd FF hafa tekið til umsagnar drög að nýrri reglugerð um vinnustaðanám sem birtist á samráðsgátt stjórnvalda 3. desember s.l.

Félagið fagnar því að við reglugerðarsmiðina skuli fyrst og fremst horft til nemendanna, hæfni þeirra og aðstæðna.

Félagið telur að reglugerðin þjóni þeim markmiðum vel að fjölga nemendum í iðn- og starfsnámi. Ábyrgð skólanna á því að útvega nemendum vinnustaðanám og skólaleiðin, að skólinn sé milligönguaðili og skipuleggi vinnustaðanámið, ætti að tryggja nemendum tækifæri til að stunda það nám sem þeir velja og einnig að tryggja samfellu í námi þeirra.

Skýra þyrfti þó betur hvað átt er við með orðinu fullreynt í 6. grein, þ.e. hvenær talið sé fullreynt að koma nemanda á iðnmeistarasamning.

Hin nýja ferilbók, þar sem áhersla er lögð á hæfni nemenda, gefur þeim tækifæri til að nýta fyrri reynslu á vinnumarkaði og gerir lengd námstímans sveigjanlegri. Mikilvægt er að vanda mjög vel til verka við gerð ferilbóka, til að tryggja að nemendur hafi aflað tilskyldrar hæfni til hlítar. Einnig þarf að tryggja aukin vinna innan skólanna við umsjón ferilbóka sé í höndum fagkennara og umbunað sé eðlilega fyrir það.

Við bendum á að sveigjanleiki námstímans er í samræmi við skólastefnu KÍ, þar sem segir: „Ákvarðanir um námstíma nemenda skulu fyrst og fremst ráðast af faglegum sjónarmiðum en ekki rekstrarlegum eða efnahagslegum.“

Einnig er ljóst að með rafrænni ferilbók verður auðveldara fyrir skóla og nemendur að færa sig milli vinnustaða, eða taka hluta vinnustaðanámsins með skólaleiðinni, svo þeir uppfylli hæfniviðmið af mismunandi toga innan fagsins.

Ferilbókin auðveldar einnig flutning nemenda milli framhaldsskóla, t.d. ef ekki næst að útvega nám með iðnmeistaraleiðinni og nemendur úr fámennari skólum gætu þurft að taka vinnustaðanámið með skólaleiðinni í stærri framhaldsskóla, þó æskilegast sé að nemendur stundi nám sem lengst við sinn heimaskóla.

Við bendum á að í dreifstýrðri námskrá íslensku framhaldsskólanna geta verið mismunandi áherslur í hæfniviðmiðum sömu brauta. Við hvetjum skólana til að vinna saman að uppbyggingu rafrænu ferilbókanna til að tryggja samræmi innan sömu faga.

Tryggja þarf tengsl nemenda í vinnustaðanámi utan skólans við skólasamfélagið. Yfirstandandi farsóttarástand hefur dregið fram mikilvægi þess að nemendur tilheyri skólasamfélaginu. Félagið telur að beita eigi öllum leiðum til að skipuleggja vinnustaðanámið að einhverju leyti samhliða öðru námi í skólanum svo þessi tengsl rofni síður.

Við teljum að ekki séu forsendur þess að nemendur í skólaleiðinni sem stunda vinnustaðanám, t.d. í fullu starfi, séu launalausir. Um leið og nám á vinnustað er farið að fela í sér verðmætasköpun fyrir vinnuveitandann er óeðlilegt að neminn fái ekki greitt.

Félagið telur æskilegt að fela einni stofnun það hlutverk að halda úti skrá yfir iðnmeistara, fyrirtæki og stofnanir sem uppfylla skilyrði til að bjóða upp á vinnustaðanám. Það stuðlar að samræmi milli iðngreina og betri þjónustu við skóla og nemendur.

Við leggjum áherslu á að tryggja þurfi fjármögnun kerfisins. Við tilgreinum þessa þrjá þætti hvað það varðar:

- a. Fjölgi nemendum í iðngreinum þarf að tryggja að fjármagn fylgi þeim. Kennsla iðngreina er að jafnaði kostnaðarsamari en bókgreina, svo ljóst er að af þessu hlýst hærri heildarkostnaður í skólakerfinu.
- b. Í þeim greinum sem ekki tekst að útvega vinnustaðanám hjá iðnmeisturum og fara þarf skólaleiðina, verður að tryggja fullnægjandi aðstöðu til kennslunnar og að greitt sé fyrir hana.
- c. Einnig bendum við á að til þess að skólar geti sinnt vinnustaðanámi eftir skólaleiðinni með sómasamlegum hætti þarf að tryggja að starfsnámsdeildir skólanna séu í öflugum tengslum við starfssviðin í atvinnulífinu og breytingar innan faganna, t.d. hvað tækni og aðra þróun varðar.

Félagið telur reglugerðardrögin í heild til bóta fyrir framhaldsskólastigið en minnir á að fyrirsjáanlegt er að kostnaður vegna námsins mun aukast.

Virðingarfyllst, fyrir hönd Félags framhaldsskólakennara,

Þorbjörn Rúnarsson, starfsmaður FF